

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 03 0 K 011717 16 Kž 2
Sarajevo, 16.09.2016. godine

U IME FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE!

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Zlotrg Nidžare, kao predsjednice vijeća, Lukes Dinke i Hadžiomerađić Malika, kao članova vijeća, uz sudjelovanje Šeta Mevlide kao zapisničara, u krivičnom predmetu osuđene Š.M., zbog krivičnog djela pronevjera u službi iz člana 384. stav 3. u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući o žalbi branitelja osuđene, protiv presude Kantonalnog suda u Tuzli broj 03 0 K 011717 15 Kv od 30.11.2015. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 16.09.2016. godine, donio je

P R E S U D U

Žalba branitelja osuđene Š.M., izjavljena protiv presude Kantonalnog suda u Tuzli broj 03 0 K 011717 15 Kv od 30.11.2015. godine, odbija se kao neosnovana.

O b r a z l o Ź e n j e

Presudom Kantonalnog suda u Tuzli broj 03 0 K 011717 15 Kv od 30.11.2015. godine, usvojen je zahtjev osuđene Š.M. za zamjenu novčanom kaznom kazne zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine, a na osnovu pravosnažne presude Kantonalnog suda u Tuzli broj: 03 0 K 011717 14 K od 25.12.2014. godine, kojom je Š.M. oglašena krivom zbog krivičnog djela pronevjera u službi iz člana 384. stav 3. u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine (KZ FBiH). Zamjena je izvršena tako što je zatvorska kazna od 1 (jedne) godine zamijenjena novčanom kaznom u ukupnom iznosu od 36.500,00 (trideset šest hiljada pet stotina) KM. Osuđena Š.M. je obavezna da navedenu novčanu kaznu uplati u jednokratnom iznosu u roku od 30 dana od dana pravosnažnosti presude, a ako se novčana kazna ne plati u tom roku, sud će donijeti odluku o izvršenju kazne zatvora u smislu člana 43a. stav 3. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine (KZ FBiH).

Protiv ove presude žalbu je izjavio branitelj osuđene Š.M., advokat A.E. iz T., (u daljem tekstu branitelj osuđene), zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupku, povrede krivičnog zakona i pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, sa prijedlogom

da se žalba usvoji i pobijana presuda preinači, odnosno da se ista ukine i vrati na ponovno odlučivanje.

Federalna tužiteljica je podneskom broj T03 0 KTŽ 0031260 16 2 od 18.01.2016.godine predložila da se žalba branitelja osuđene odbije kao neosnovana i potvrdi prvostepena presuda.

Nakon što je u smislu člana 321. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (ZKP FBiH), ispitao pobijanu presudu u granicama žalbenih prigovora branitelja osuđene, ovaj sud je odlučio kao u izreci iz sljedećih razloga:

Prije svega, u odredbi člana 311. ZKP FBiH taksativno su nabrojani žalbeni osnovi zbog kojih se presuda može pobijati, što po prirodi stvari konkretnog krivičnog predmeta (zamjena kazne zatvora novčanom kaznom), ne obuhvata pobijanje zbog tačke d) istog člana, tako da žalbeni osnovi koje je naveo branitelj osuđene u uvodu žalbe i to: kršenje prava na ličnu slobodu i sigurnost iz člana II/3.d) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 5. stav 1. tačka c), te stava 3. i 4. istog člana Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda, ne predstavljaju žalbene osnove u smislu prethodno navedene zakonske odredbe. To dalje znači, po ocjeni ovog suda, da su isti izvan taksativno nabrojanih žalbenih osnova, koji su pogrešno podvedeni u žalbi branitelja osuđene. I ne samo to, branitelj osuđene je samo paušalno u uvodu žalbe naveo, da žalbu izjavljuje i zbog povreda naprijed navedenih ustavnih i konvencijskih odredaba, ali u vezi s tim nije naveo bilo kakve razloge, niti je obrazložio u čemu su sadržane te povrede, zbog čega ovaj sud takve paušalne žalbene prigovore nije mogao ni ispitati.

Branitelj osuđene u žalbi prigovara da je prvostepeni sud prilikom odlučivanja o zahtjevu osuđene Š.M. pogrešno primijenio odredbu člana 43a. stav 2. KZ FBiH, kada je kaznu zatvora zamijenio novčanom kaznom na način da se svaki dan izrečene kazne zatvora izjednačava sa 100,00 KM, umjesto sa jednim dnevnim iznosom novčane kazne. S tim u vezi je istaknuo da se novčana kazna izriče u dnevnim iznosima, a u slučaju da to nije moguće, izreći će se u određenom iznosu, kako to propisuje član 47. stav 1. KZ FBiH. Pored navedenog, ističe da osuđena smatra da je uz njen zahtjev priložena obimna dokumentacija, odnosno dokazi iz kojih je sud mogao utvrditi njeno imovinsko stanje, te postupiti u smislu odredbe člana 47. stav 5. 6. i 7. KZ FBiH i izreći joj novčanu kaznu, koja se obračunava u dnevnim iznosima, jer je to povoljnije za osuđenu. Pri tome je dao pojašnjenje o visini prosječne neto plaće isplaćene za juli mjesec 2015. godine, prema posljednje objavljenim podacima zavoda

Ovaj sud nalazi da navedeni žalbeni prigovori nisu osnovani.

Iz obrazloženja pobijane presude proizilazi da je prvostepeni sud usvojio zahtjev koji je podnio branitelj osuđene Š.M. za zamjenu kazne zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine, novčanom kaznom, tako da je ista zamijenjena novčanom kaznom u iznosu od 36.500,00, nalazeći da će se tako izrečenom novčanom kaznom moći ostvariti svrha kažnjavanja. Pri tome je taj sud dao razloge zbog čega nije prihvatio prijedlog iz pomenutog zahtjeva na način kako je to njen branitelj tražio, odnosno, zbog čega nije prihvatio da se izrečena kazna zatvora zamijeni novčanom kaznom u dnevnim iznosima.

Tako je navedeno da se taj sud prilikom donošenja svoje odluke rukovodio odredbom člana 43a. stav 2. KZ FBiH, te našao da je pitanje odabira jedne od ponuđenih alternativa propisanih u toj zakonskoj odredbi, isključivo na sudu koji će se opredijeliti za jednu ili drugu opciju i da se ne može posmatrati isključivo sa aspekta šta je povoljnije za osuđenu, kako je to branitelj osuđene u zahtjevu tražio.

Naime, i po ocjeni ovog suda, navedeni razlozi u obrazloženju pobijane presude, opravdavaju zaključak prvostepenog suda da se osuđenoj Š.M., kazna zatvora zamijeni novčanom kaznom, na način i u iznosu kako je to navedeno u izreci pobijane presude. Ovo stoga, što i ovaj sud, nalazi da pitanje odabira jedne od ponuđenih alternativa propisanih odredbom člana 43a. stav 2. KZ FBiH, je isključivo na sudu, koji će se opredijeliti za jednu ili drugu opciju, kada se takav zahtjev podnese, ovisno od okolnosti svakog konkretnog slučaja. Prvostepeni sud se upravo u skladu sa pomenutom odredbom, rukovodio konkretnim okolnostima, gdje je prije svega imao u vidu svrhu kažnjavanja i svrhu izvršenja krivičnih sankcija. U konkretnom slučaju, prvostepeni sud se opredijelio za ovu drugu opciju, tj. kaznu zatvora u trajanju od 1 godine zamijenio novčanom kaznom, tako da je osuđenoj jedan dan zatvora izjednačio sa 100,00 KM, i obavezao je na novčanu kaznu u ukupnom iznosu od 36.500,00 KM.

Pored naprijed navedenog, ovaj sud nalazi da je neosnovana i tvrdnja branitelja osuđene da je osuđena u svom zahtjevu predložila da joj se jedan dan zatvora zamijeni novčanom kaznom koji se utvrđuje u dnevnom iznosu, obzirom na njeno loše imovno stanje. Ovo stoga, što zamjena kazne zatvora novčanom kaznom nije obligatorna za osuđenu osobu, već joj je ostavljeno na izbor da takav zahtjev podnese, čime onda prihvata i posljedice takve svoje odluke, pa se onda podrazumijeva da će osuđena osoba koja želi da iskoristi takvu zakonsku mogućnost, imati u vidu i svoje imovno stanje.

Slijedom navedenog, sasvim je pogrešna žalbena teza prema kojoj je sud dužan da se prilikom odabira načina zamjene kazne zatvora novčanom kaznom rukovodi time koji od načina je povoljniji za osuđenu osobu. Suprotno tome, ovaj sud nalazi da bi se takvim postupanjem, potpuno izgubila iz vida i zanemarila svrha kažnjavanja propisano u članu 42. KZ FBiH. Prema tome, sud je obavezan da svaku kaznu, pa i novčanu kojom se zamjenjuje kazna zatvora prilagodi tako da se njome izrazi društvena osuda učinjenog krivičnog djela, da se utiče na učinitelja da ubuduće ne čini krivična djela i potakne njegovo prevaspitanje, da se utiče na ostale da ne čine krivična djela, kao i da se utiče na svijest građana o pogibeljnosti krivičnih djela i o pravednosti kažnjavanja učinitelja. Iz navedenog slijedi da nema mjesta ni primjeni odredbe člana 47. stav 5., 6., i 7. KZ FBiH (koje se odnose na način utvrđivanje dnevnih iznosa), kako se to neosnovano žalbom branitelja osuđene ističe.

Slijedom svega navedenog, ovaj sud je, na osnovu člana 328. ZKP FBiH, odlučio kao u izreci ove presude.

Zapisničar
Šeta Mevlida,s.r.

Predsjednica vijeća
Zlotrg Nidžara,s.r.